

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Αθήνα, 3 Απριλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ : τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου

τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κώστα Τσιάρα

ΘΕΜΑ: « Εμμένουσα καθυστέρηση και απουσία αποτελεσματικών λύσεων στο ζήτημα της ανεξέλεγκτης απόρριψης πλαστικών συσκευασιών φυτοπροστασίας »

Κύριοι Υπουργοί,

Η καθυστέρηση στη λειτουργία του ΣΣΕΔ για τις συσκευασίες φυτοπροστασίας δεν συνάδει με τους στόχους της Κυκλικής Οικονομίας και της περιβαλλοντικής δικαιοσύνης, που προϋποθέτουν πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και διαφάνεια. Η ανεξέλεγκτη απόρριψη κενών συσκευασιών Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων σε καλλιεργητικές ζώνες της χώρας – όπως σας είχαμε τονίσει στην υπ' αριθμ. 4599/30.04.2024 Ερώτησή μας - συνεχίζει να αποτελεί μια σοβαρή εστία ρύπανσης με πολλαπλές επιπτώσεις στο περιβάλλον, τον υδροφόρο ορίζοντα, τη δημόσια υγεία και τελικά στη βιωσιμότητα της ίδιας της γεωργικής παραγωγής. Η παράνομη καύση των συσκευασιών επιδεινώνει περαιτέρω την κατάσταση, καθώς εκλύονται τοξικές ενώσεις όπως διοξίνες, συμβάλλοντας στην επιβάρυνση της ατμόσφαιρας και της ανθρώπινης υγείας.

Σύμφωνα με απαντήσεις των συναρμόδιων Υπουργείων επί σχετικών θεμάτων αναφέρονται τα παρακάτω:

1. Ότι υπάρχει **Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020–2030** που προβλέπει τη σύσταση **Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ)** για τις συσκευασίες Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων.
2. Ότι έχει υποβληθεί **επιχειρησιακό σχέδιο από την CYCLOS Α.Ε. στον ΕΟΑΝ**, το οποίο δεν έχει ακόμη ενεργοποιηθεί.
3. Ότι βρίσκεται **υπό επεξεργασία Κοινή Υπουργική Απόφαση**, σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να καθοριστούν οι όροι εφαρμογής του συστήματος.

Παρά τις κυβερνητικές αναφορές σε θεσμικό σχεδιασμό και μελλοντικές ρυθμίσεις, η πραγματικότητα στο πεδίο παραμένει στάσιμη. Μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει σε λειτουργία οργανωμένο, υποχρεωτικό και καθολικά εφαρμοζόμενο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) για τις συσκευασίες φυτοπροστασίας. Ως εκ τούτου, η οικονομική και επιχειρησιακή επιβάρυνση μετακυλίνεται στους παραγωγούς, χωρίς υποδομές ή επαρκή υποστήριξη. Επιπλέον, η εποπτεία και ο συντονισμός από πλευράς ΕΟΑΝ χαρακτηρίζονται από καθυστερήσεις, αδράνεια και έλλειψη διαφάνειας, όπως αναδείχθηκε στη συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος της 27ης Μαρτίου 2025.

Σύμφωνα, μάλιστα, με τα πρακτικά της συνεδρίασης, ο ίδιος ο ΕΟΑΝ ανέφερε ότι αναμένεται η έκδοση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) που θα ρυθμίσει τη λειτουργία του ΣΣΕΔ και ότι το σύστημα θα τεθεί σε εφαρμογή μεταξύ Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου του 2025. Ωστόσο, το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα προβάλλεται ως νέα υπόσχεση, ενώ ήδη από το 2023 υπήρχαν δημόσιες δεσμεύσεις για ολοκλήρωση του πλαισίου – που ήδη είχε ψηφισθεί από το 2020- εντός του 2024. Η καθυστέρηση αυτή δεν αποτελεί απλώς διαχειριστική υστέρηση, αλλά έχει πλέον τεκμηριωθεί και θεσμικά – μάλιστα – παραδεχθεί, καθώς κατά την πρόσφατη επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε από τη Βουλευτή Λασιθίου στον προκάτοχο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη, διατυπώθηκε ξεκάθαρα η παραδοχή ότι η χώρα έχει μείνει πίσω στην οργάνωση του σχετικού Συστήματος και ότι πρέπει να ολοκληρωθεί το γρηγορότερο δυνατό. Η δήλωση αυτή, σε συνδυασμό με τις έως τώρα αναμονές, καθιστά επιτακτική την ανάγκη να υπάρξει πολιτική δέσμευση, σαφές χρονοδιάγραμμα και θεσμική εγγύηση ολοκλήρωσης.

Επιπρόσθετα, δεν υπάρχει καμία ενημέρωση για τις περιοχές που θα καλύπτονται, τα κόστη διαχείρισης, τα σημεία συλλογής ή τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ακόμη, δεν έχει θεσπιστεί συλλογικός ή δημόσιος φορέας διαχείρισης για τα ληγμένα ή καταργημένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Τέλος, δεν υφίσταται μηχανισμός παρακολούθησης και ελέγχου, ούτε

μηχανισμός συμμετοχής των αγροτικών οργανώσεων και της κοινωνίας των πολιτών στον σχεδιασμό και την υλοποίηση.

Δεδομένου ότι η χώρα εξακολουθεί να υστερεί σημαντικά έναντι των υποχρεώσεων της ως κράτος-μέλος της Ε.Ε.,

Δεδομένου ότι δεν υφίσταται κανένας επίσημος φορέας διαχείρισης ληγμένων ή ανακληθέντων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων,

Δεδομένου ότι η συστηματική καθυστέρηση και η απουσία πολιτικής βούλησης για τη λειτουργία ενός σύγχρονου, υποχρεωτικού και επαρκώς χρηματοδοτούμενου συστήματος διαχείρισης, εκθέτει τη χώρα διεθνώς και υπονομεύει την αγροτική οικονομία,

Δεδομένου ότι σύμφωνα με το Άρθρο 10 του Ν. 4819/2021, η Ελλάδα όφειλε έως το 2023 να έχει ενεργοποιήσει τα Προγράμματα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ΠΔΕΠ) για τις νέες ροές αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των συσκευασιών φυτοπροστασίας,

Ερωτάσθε κύριοι Υπουργοί,

- 1. Επιβεβαιώνετε το χρονοδιάγραμμα που παρουσιάστηκε στη Βουλή για έκδοση της σχετικής ΚΥΑ και έναρξη λειτουργίας του ΣΣΕΔ από Σεπτέμβριο – Οκτώβριο 2025; Ποιες είναι οι επίσημες ενέργειες που έχουν γίνει ως σήμερα για την έκδοσή της;*
- 2. Για ποιο λόγο, ενώ έχουν περάσει σχεδόν πέντε χρόνια από την ψήφιση του ΕΣΔΑ 2020–2030, δεν έχει τεθεί ακόμη σε λειτουργία το ΣΣΕΔ για τις συσκευασίες φυτοπροστασίας;*
- 3. Ποια θα είναι τα συγκεκριμένα γεωγραφικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά του ΣΣΕΔ; Θα εξασφαλιστεί πανελλαδική κάλυψη, ιδιαίτερα στις περιοχές εντατικής καλλιέργειας;*
- 4. Θα υπάρξει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση για τους χρήστες των Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων (αγρότες, καταστήματα γεωργικών εφοδίων) ή για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο εφαρμογής του ΣΣΕΔ για τις συσκευασίες φυτοπροστασίας, ή θα διασφαλιστεί πλήρως η αρχή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού με αποκλειστική χρηματοδότηση από τις εταιρείες που διαθέτουν τα προϊόντα στην αγορά;*
- 5. Προτίθεστε να δημιουργήσετε ειδικό φορέα ή σύστημα συλλογής, ελέγχου και καταστροφής ληγμένων ή ανακληθέντων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, τα οποία σήμερα παραμένουν σε αγροτικές αποθήκες χωρίς πρόβλεψη διαχείρισης;*

6. Ποιες είναι οι προβλεπόμενες διαδικασίες διαβούλευσης και δημοσίευσης της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) για τη λειτουργία του ΣΣΕΔ και με ποιο τρόπο προτίθεστε να διασφαλίσετε την ολοκλήρωση της διαδικασίας χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις ή ματαίωση, όπως έχει συμβεί κατά το παρελθόν;
7. Ποιες είναι οι πιθανές κυρώσεις ή πρόστιμα που κινδυνεύει να αντιμετωπίσει η χώρα για τη μη επίτευξη των στόχων ανακύκλωσης συγκεκριμένων ροών αποβλήτων, όπως οι συσκευασίες φυτοπροστασίας;
8. Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε για την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής από πλευράς υπόχρεων παραγωγών, που αποφεύγουν τη συμμετοχή και χρηματοδότηση του ΣΣΕΔ, ενώ επωφελούνται από τη μη λειτουργία του;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Εμμανουήλ (Μανώλης) Χνάρης

Εμμανουήλ (Μανώλης) Χριστοδουλάκης